

2022

EDUCATION

(Honours)

Paper : EDU-HC-1016

(Principles of Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following/Fill in the blanks/
Write True or False (any ten) : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/খালী ঠাই পূৰণ কৰা/সঁচা নে
মিছা লিখা (যি কোনো দহটা) :

- (a) What is the meaning of the Latin word
'educare'?

লেটিন শব্দ 'educare'ৰ অৰ্থ কি?

- (b) "Education is a bipolar process." Who
said this?

"শিক্ষা হৈছে এক দ্বিপাক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া।" কথাষাৰ কোনে
কৈছিল?

- (c) Write one characteristic of narrow meaning of education.

শিক্ষাৰ সংকীৰ্ণ অৰ্থৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (d) Write the full form of IGNOU.

IGNOUৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (e) Who was the chief propounder of individual aim of education?

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেन्द्रিক লক্ষ্যৰ মুখ্য প্ৰবৰ্তক কোন আছিল?

- (f) Write one demerit of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেन्द्रিক লক্ষ্যৰ এটা দোষ লিখা।

- (g) Mention one relation between individual and social aims.

ব্যক্তিকেन्द्रিক আৰু সামাজিক লক্ষ্যৰ মাজত থকা এটা সম্বন্ধ উল্লেখ কৰা।

- (h) From which Latin word, 'curriculum' has been derived?

কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা 'curriculum' শব্দটো উৎপত্তি হৈছে?

- (i) Who wrote the book, *Democracy and Education*?

Democracy and Education গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন আছিল?

(j) Who was the supporter of discipline by natural consequence?

স্বাভাৱিক পৰিণতি অনুসৰি অনুশাসনৰ সমৰ্থক কোন আছিল?

(k) Write one characteristic of democracy.

গণতন্ত্ৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(l) Mention one method of teaching in democracy.

গণতন্ত্ৰত শিক্ষাদানৰ এটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

(m) The English word 'school' has derived from the Greek word _____.

ইংৰাজী 'school' শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ _____ শব্দটোৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(n) The first Open University of India was established in the year _____.

_____ চনত ভাৰতত প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

(o) The meaning of the Latin word 'disciplina' is _____.

লেটিন শব্দ 'disciplina'ৰ অৰ্থ হ'ল _____।

(p) Continuous reconstruction of experience is education.

অভিজ্ঞতাৰ অবিৰত পুনৰনিৰ্মাণেই হৈছে শিক্ষা।

(q) Informal education is not a lifelong process.

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা এক জীৱনযোৰা প্ৰক্ৰিয়া নহয়।

(r) The first Open University was established in England in 1969.

১৯৬৯ চনত ইংলেণ্ডত প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

2. Answer the following questions (any five) :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) What is the wide meaning of education?

শিক্ষাৰ বহল অৰ্থ কি?

(b) Write two characteristics of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) Mention two determinants of aims of education.

শিক্ষাৰ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণৰ দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

(d) "Education is a tripolar process."
Discuss.

“শিক্ষা হ’ল এক ত্ৰিপাক্ষিক প্ৰক্ৰিয়া।” আলোচনা কৰা।

- (e) Write two characteristics of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Mention two differences between liberal and vocational aims of education.

শিক্ষাৰ উদাৰনৈতিক আৰু বৃত্তীয় লক্ষ্যৰ মাজত থকা দুটা প্ৰভেদ উল্লেখ কৰা।

- (g) Give a suitable definition of curriculum.

পাঠ্যক্ৰমৰ এটা উপযুক্ত সংজ্ঞা দিয়া।

- (h) Write two principles of curriculum construction.

পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ দুটা নীতি লিখা।

- (i) Mention two differences between order and discipline.

আদেশ আৰু অনুশাসনৰ মাজত থকা দুটা প্ৰভেদ উল্লেখ কৰা।

- (j) What are the meaning of the two Greek words—'demos' and 'kratia'?

'Demos' আৰু 'kratia' গ্ৰীক শব্দ দুটাৰ অৰ্থ কি?

3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Scope of education
শিক্ষাৰ পৰিসৰ
- (b) Functions of education
শিক্ষাৰ কাৰ্যসমূহ
- (c) Distance education
দূৰৱৰ্তী শিক্ষা
- (d) Differences between individual and social aims of education
শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেन्द्रিক আৰু সামাজিক লক্ষ্যৰ মাজৰ প্ৰভেদ
- (e) Importance of aims of education
শিক্ষাৰ লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব
- (f) Correlation of studies
পাঠৰ সহসম্বন্ধ
- (g) Free discipline
মুক্ত অনুশাসন
- (h) Democracy and education of masses
গণতন্ত্ৰ আৰু জনগণৰ শিক্ষা

4. Answer the following questions (any four) :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Define education. Discuss the nature of education.

3+7=10

শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

(b) What are the characteristics of formal education? Write briefly about the relationship between school and society.

5+5=10

আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(c) What is vocational education? Discuss the importance of vocational aim of education in the present-day context.

4+6=10

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কি? সাম্প্ৰতিক সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(d) What are the important aims of education? What should be the aims of education in a democratic country like India? Discuss.

4+6=10

শিক্ষাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্যসমূহ কি কি? ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা এখন গণতান্ত্ৰিক দেশত শিক্ষাৰ লক্ষ্য কি হোৱা উচিত? আলোচনা কৰা।

- (e) What are the types of curriculum?
Discuss the importance of curriculum.

4+6=10

পাঠ্যক্রমৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? পাঠ্যক্রমৰ গুৰুত্ব
আলোচনা কৰা।

- (f) What are the types of cocurricular
activities? Discuss its importance. 5+5=10

সহপাঠ্যক্রমিক কাৰ্যাৱলীৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? ইয়াৰ
গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (g) What is discipline? Enumerate the
ways to maintain discipline in school.

3+7=10

অনুশাসন কি? বিদ্যালয়ত অনুশাসন বৰ্তাই ৰখাৰ
উপায়সমূহ লিখা।

- (h) What are the types of discipline? Discuss
the importance of discipline in our life.

4+6=10

অনুশাসনৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? আমাৰ জীৱনত
অনুশাসনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (i) Define democracy. Discuss about the
position of a child in democracy. 3+7=10

গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। গণতন্ত্ৰত এজন শিশুৰ স্থান
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (j) Discuss in detail about the role
of teachers and administrators in
democracy. 5+5=10

গণতন্ত্ৰত শিক্ষক আৰু প্ৰশাসকৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে
বিতংকৈ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★